

Økologisk planteavl - en økonomisk li-geværdig produktion

Økologisk planteavl er speciel på en række områder. Trods dette er der ikke den store forskel i økonomien i økologisk og konventionel planteavl.

Økologi- og driftsøkonomikonsulent Marianne Tesdorpf
Gefion, Økologisk Rådgivning
mte@ecoadvice.dk

Driftsresultatet for økologiske planteavlere følger i store træk de konventionelles. Der er variationer i både udbytte og pris-spændet mellem de to, men set som gennemsnit over de sidste 5 år er spændet på driftsresultatet kun 34.000 kr. 2012 er året med største forskel på 143.000 kr. (figur 1).

Det er en almindelig antagelse, at det er mere usikkert at dyrke økologiske afgrøder. Det viser sig imidlertid, at normalfordelingen af driftsresultatet

for økologiske planteproducenter i perioden 2008 - 2012 ikke viser en større spredning hos økologerne end hos de konventionelle (figur 2).

Den økologiske planteproduktion byder på nogle udfordringer, men heldigvis også en del muligheder.

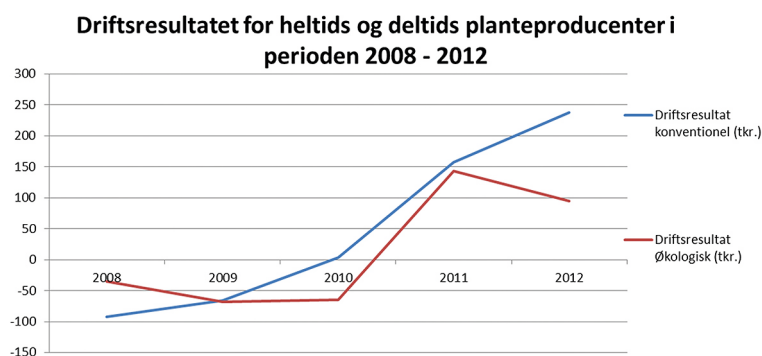
Forbruget af økologiske varer er fortsat stigende både herhjemme og i de lande, vi normalt eksporterer til. Danmark er netto importør af økologisk korn, og der er et uudnyttet po-

tentiale for afsætning af økologisk korn herhjemme. En fortsat stigning i eksport af økologisk mælk, kød og æg vil medføre et øget behov for foderkorn og øge dette potentiale i positiv retning.

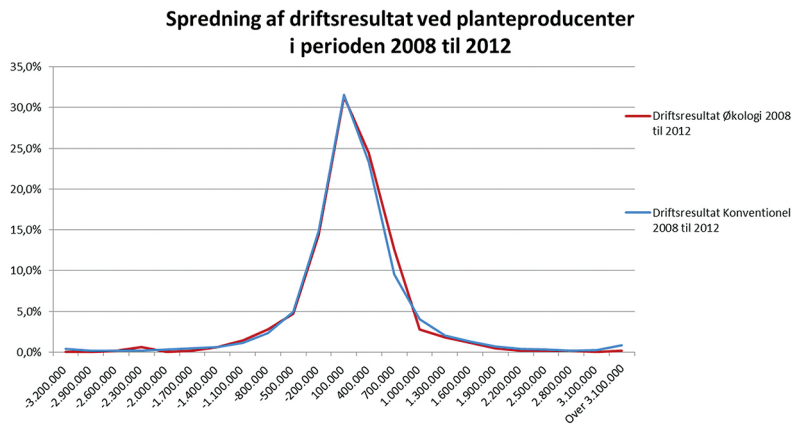
Importeret økologisk proteinfoder er dyrt, og derfor er der et stort potentiale i salg af dansk-avlet proteinfoder af god kvalitet til den animalske produktion. Derudover er der mangel på økologisk raps til oliepresning og en god efterspørgsel på græs- og kløverfrø, hvilket giver attraktive afregningspriser.

Økologisk drift oplever generelt politisk velvilje, og der er fokus på udvidelse af det økologiske areal. Blandt andet står der i regeringsgrundlaget, at det økologiske areal skal fordobles i perioden 2007-2020.

Økologisk planteproduktion er under stadig udvikling. Økologiske landmænd er ofte pionerer, der afprøver nye løsninger til gavn for hele erhvervet. De bevæger sig i et højværdi marked, hvor flere har fundet den direkte vej til forbrugerne og er

Figur 1. Driftsresultatet for henholdsvis økologisk og konventionel planteavl i 1000 kr. Set over de sidste 5 år har konventionel planteavl i gennemsnit opnået et driftsresultat, som er 34.000 kr. bedre end økologisk. Kilde: Regnskabsanalyse. Økonomidatabasen, Videncenteret for Landbrug. Data fra 73 til 125 økologiske bedrifter pr. år samt 1.095 til 1928 konventionelle bedrifter pr. år.

Figur 2. Tæt på ens indtægtsvariation. En analyse i perioden 2008 til 2012 viser, at både spredningen og middelværdien mellem økologisk og konventionel planteproduktion er stort set ens. Kilde: Regnskabsanalyse. Økonomidatabasen. Videncentret for Landbrug. Data 9.885 konventionelle og 619 økologiske regnskaber i perioden 2008 til 2012.

innovative hele vejen gennem forarbejdningsprocessen til det færdige produkt.

Udfordringerne ligger på gødningssiden og i forbindelse med bekæmpelse af ukrudt.

Økologiske planteproducenter må kun bruge organisk gødning. Heraf må der gødes med konventionel husdyrgødning svarende til 70 kg N pr. ha. I områder med mange økologiske husdyr kan man med fordel samarbejde omkring dyrkning af foderafgrøder og udveksling af husdyrgødning. I de øvrige områder vil gødningen ofte bestå af konventionel gylle eller fast gødning og dyrkning af kvælstoffikserende afgrøder. På sigt kan det eventuelt blive en mulighed at recirkulere næringsstoffer fra husholdningerne, således at de bliver genbrugt som gødning på markerne frem for, at de går til spilde. Det er økologernes mål at udfase brugen af konventionel gødning frem mod 2021, men udfasningen skal dog ske i takt med, at der er brugbare alternativer til rådighed.

Uden kemikalier skal ukrudtet bekæmpes mekanisk. Her er

rettighed og det rigtige udstyr vigtige faktorer.

Det økologiske sædskifte er mere komplekst end det konventionelle, fordi det skal løse flere opgaver. Udover at rense jorden for plantesygdomme skal det indgå i en strategi mod ukrudt, og det skal kunne fastholde flest mulige næringsstoffer i rodzonen. ■